

εἶχε καὶ ἔμπρὸς εἰς τὴν θύραν τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ ἑνα παπαγάλου, θαῦμα τῶν παπαγάλων· εἰς αὐτὸν ἄρμυζε ὁ στίχος:

Δὲν ἐκοιλᾶδε σὰν πουλί, σὰν ὅλα τὰ πουλιᾶκια,
Μὸν ἐκοιλᾶδε κ' ἔλεγε, ἀνθρωπινὰ ὁμιλοῦσε.

Ἐνας ὠρέχτηκε νὰ τὸν κλέψῃ. Ἦτον χειμῶνας, καὶ συνήθεια τὸν χειμῶνα ἐκείνον νὰ φοροῦν μεγάλα πλατιά ἐπανωφόρια οἱ ἄνδρες, ταμπάρα· προμελέτησε ὁ ἐγκληματίας νὰ πράξῃ τὸ κακὸ, ὅταν ὁ μπαρμπέρης θὰ ἦτον πισόπλατα τῆς θύρας τοῦ ἐργαστηρίου, λούοντας μουστερῆ του· τὸ κλουβὶ μὲ τὸν παπαγάλλο ἦταν λίγο ἔξω τῆς θύρας, εἰς τὴν διάβα· ὡς λοιπὸν ἦλθεν εἰς τὸν ἐγκληματίαν βολικὸ τὸ τόλμημα, ξαμῶνει τὸ χέρι, κατεβάζει τὸ κλουβὶ, χώνει κλουβὶ καὶ παπαγάλλο ἀποκάτω ἀπὸ τὸ ἐπανωφόρι, καὶ φεύγει· — τὸ εὐλύγιστο τοῦ μπαρμπέρη ἐπῆρεν ἀέρα τοῦ ἐγκλήματος· χύνεται ἔξω ἀπὸ τὸ ἐργαστήρι, ἀφίνει τὸν μουστερῆ του μὲ ταῖς σαπουνάδαῖς εἰς τὴν μούρη, χύνεται φωνάζοντας *au voleur, au voleur*, δηλ. κινυγάτε τὸν κλέφτη· ἐβῆκαν ἀπὸ τὰ ἐργαστήριά τους ἄλλοι ἄνθρωποι, ἔλαχαν καὶ διαβάταις, καὶ ὅλοι ἐφώναζον *au voleur, au voleur*· ἀγνάντευσεν ὁ μπαρμπέρης πέρα πάτημα γοργὸ ἀνθρώπου καὶ ἐπανωφόρι φουσκωμένο, ἴδε τὸν ἥλιο· θάνει φωνὴ μεγαλύτερη, τρέχει ὡς νὰ εἶχε πτερά· ἔτρεχε καὶ ὁ κλέφτης νὰ πιάσῃ κανένα σταυροδρόμι νὰ ἀναληφθῇ, καὶ θὰ τὸ ἐπιτύχαινε· σταυροτοὶ δρόμοι πολλοὶ εἰς τοὺς Παρισίους. Ἄλλὰ τί συνέβη; μαντεύσετέ το. Ὁ παπαγάλος ποῦ ἀκούει τὸν καλὸν του νοικοκύρη νὰ φωνάζῃ *au voleur, au voleur*, ἄρχισε καὶ ἐκεῖνος ἀποκάτω ἀπὸ τὸ ἐπανωφόρι μέσα εἰς τὸ κλουβὶ νὰ φωνάζῃ *au voleur, au voleur*· ὁ κλέφτης ποῦ ἐνόησε τὴν προδοσίαν, καταδότης καὶ κλέφτης χερποιασμένοι, πετᾷ ἀποσβολωμένοι τὸ κλουβὶ, καὶ γίνεται ἄφαντος· ὁ μπαρμπέρης, ἀδιάφορος διὰ τὸ ἀθέμιτο τῆς πράξεως, σηκώνει ἀπὸ καταγῆς τὸ κλουβὶ, καὶ ἔστησε εἰς τὴν συνειθισμένην του θέσιν τὸ πολὺλογο κοσμοαγαπημένο πετούμενο, ἐνδυμένο τὰ χρώματα τῆς ἐλπίδος.

Εἰς ἀναμνησθεῖς.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Περὶ τινῶν μέσων καταλλήλων νὰ προκαλέσωσι τὸν ὕπνον.

Τὰ καταλληλότερα πρὸς διατήρησιν καὶ πρόκλησιν τοῦ ὕπνου ὑγιεινὰ μέσα εἰσὶν ἡ κανονικότης τῶν διὰ τὸν ὕπνον ἀφιερωμένων ὥρων, ἡ ἐγκράτεια, ἡ μεταξὺ ἀσκήσεως καὶ τροφῆς ἀναλογία, ἡ καιρὸν τινὰ πρὸ τοῦ ὕπνου ἀποχὴ ἀπὸ τῶν διανοητικῶν κόπων ἢ συνδιαλέξεων διαταρασσουσῶν τὸν ἐγκέφαλον, ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τῶν διεγερόντων τὰ αἰσθητήρια αἰτίων, καὶ ἡ ἔξις τῆς ἐν ὥρᾳ πρωίας ἀφυπνώσεως.

Τινὲς δὲν δύνανται νὰ κοιμηθῶσι χωρὶς νὰ ἀναγνώσωσι στιγμὰς τινὰς· ἡ ἔξις αὕτη οὐδὲν συνεπάγει ἀτόπημα· πρέπει ὅμως νὰ προσέχωσιν οἱ τοιοῦτοι ὅπως τὸ ἀναγινωσκόμενον σύγγραμμα μὴ ἦναι φύσεως τοιαύτης, ὥστε νὰ ἐπιφέρῃ διεγερσιν ἀποτρεπτικὴν καὶ ὄχι πρόξενον τοῦ ὕπνου. Ὁ ὕπνος προκαλεῖται ὡσαύτως καὶ δι' ὀλίγων βημάτων ἐν τῷ κοιτῶνι, καὶ μάλιστα ὁσάκις ὁ ἐγκέφαλος ταράσσεται ὑπὸ τινος ἐπικρατούσης ιδέας, ἢ τῆς ἐρέυνης αἰτίου τινὸς, ἢ τῆς εὐχαριστήσεως τῆς ἐκ τῆς λύσεως ζητήματος τινος παρεχομένης, ὅπερ πρὸ πολλοῦ ἐδαρᾶνιζε τὸν ἐγκέφαλον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ὀριζοντία ἐν τῇ κλίνῃ θέσις διατηρεῖ μᾶλλον τὸν ἐρεθισμὸν τοῦ ἐγκεφάλου, τὰ δὲ πρὸ τοῦ ὕπνου ὀλίγα ἐν τῷ κοιτῶνι βήματα ἐνεργοῦντα ἀντιπερισπαστικῶς προκαλοῦσι τὸν ὕπνον.

Μνημονεύονται δὲ παρά τισι καὶ ἄλλα τινὰ προκλητικὰ τοῦ ὕπνου μέσα· ἀλλὰ τὰ μέσα ταῦτα ἐναντία ὅλως τῶν περὶ ὑγιεινῆς παραγωγμάτων, οὐχὶ μόνον οὐδεμιᾶς ἀπολαοῦσιν ἰσχύος, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας εἰσὶ καὶ ἐπικίνδυνα κατὰ τὴν δόσιν ἐν ἣ γίνεται χρῆσις αὐτῶν, ἢ τὴν κατάστασιν ἐν ἣ διακείται ὁ ὄργανισμός. Τὸ ὅπιον λ.χ. ἐκ τούτων καὶ ἡ νικοτιανὴ ὅτε μὲν διεγείρουσι τὸ νευρικὸν σύστημα, ὅτε δὲ μεθύσκουσι καὶ ἐπιφέρουσι τὸν ὕπνον. Ὁ ὑοσκύαμος, ἡ εὐθάλεια καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις ὅτε μὲν ἐφησυχάζουσι διαρκῶς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον τὸ νευρικὸν σύστημα, ὅτε δὲ ἐπιφέρουσιν αὐπνίαν καὶ μανιώδη μέθην. Ἡ μετρία χρῆσις τῶν οἶνοπνευματωδῶν ποτῶν διεγείρει μᾶλλον τὸν ἐγκέφαλον, καὶ μόνον ἡ υπερβολικὴ αὐτῶν χρῆσις βυθίζει τοὺς μεταχειριζομένους αὐτὰ εἰς τὸν ὕπνον, διὰ τῆς πρὸς τὸν ἐγκέφαλον συσσωρεύσεως τοῦ αἵματος.

Παρά τισιν ἡ ὑπὸ τῶν τροφῶν ἐπέκτασις τοῦ στομάχου διευκολύνει τὸν ὕπνον· ἔτρεοι ἀπειναντίας ἀδυνατοῦσι νὰ κοιμηθῶσιν, ἂν κατακλιθῶσιν εὐθὺς μετὰ τὸ δεῖπνον. Ἄλλ' ἡ ἔξις τῶν πρώτων ἐνεργεῖ ἐπιβλαβῶς ἐπὶ τῆς υγιείας, καθότι παρετηρήθη, ὅτι ἡ πέψις τῶν κοιμωμένων εὐθὺς μετ' ἄφθονον μάλιστα ἄριστον ἐπισπεύδεται. Αἱ τροφαὶ μεταβαίνουσιν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐν τοῖς λεπτοῖς ἐντέροις πρὶν ἢ χυμοποιηθῶσιν ἐν τελῶς ἐν τῷ στομάχῳ· προκύπτει δὲ ἐκ τούτου διατάραξις τῆς τῶν πεπτικῶν λειτουργιῶν καταφανῆς ἰδίως κατὰ τὴν ἀφύπνωσιν. Τὸ στόμα ἐστὶ τότε πικρίας μεστὸν, ἡ γλῶσσα ῥυπαρὰ, ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλῆνι ἀναπτύσσονται δυσώδη ἀέρια, ἐπέρχονται συνεχεῖς ἐρευγμοὶ, ἐκλύονται αἱ δυνάμεις κ.τ.λ. Ὁ ὕπνος τοῦναντίον οὐδὲν συνεπάγει ἀτόπημα, ὁσάκις ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πρώτης περιόδου τῆς πέψεως. Ἐπέρχεται τότε ἀληθῶς μὲν βραδύτερον, ἀλλ' εἶναι ἡσυχώτερος καὶ ἀναπαυτικώτερος.

Καλοτύχης.—Οἱ ἐργατικοὶ σύνδεσμοι εἶναι ὅταν ἀριθμὸς τις ἐργατῶν τῆς αὐτῆς τέχνης ἢ τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος συνεννοῦνται διὰ νὰ ζητήσουν αὐξήσιν μισθοῦ, ἀπεργία δὲ, ὅταν ἐννοοῦν νὰ ἐργασθῶσι μόνον ὑπὸ τοὺς ὅρους, οὓς ἀπαιτοῦν. Ἦτοι ἡ ἄρνησις, ἢ ἡ πραγματικὴ παύσις τῆς ἐργασίας λέγεται ἀπεργία (grève.)

Ἀλέξανδρος.—Εἶναι δικαίωμά μας.

Γέρω-Πέτρος.—Ἄναμφιβόλως. Εἶναι δικαίωμά σας, ὅχι ὅμως πάντοτε καὶ κέρδος σας. Συχνότατα, ὁ ἐργάτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐνδώσῃ ἀφοῦ δὲν ἐργασθῇ ἐπὶ τινὰς ἑβδομάδας ἢ καὶ τινὰς μῆνας. Ἐν τούτοις ὅμως ὅχι μόνον δὲν κατορθώνει τι ἀλλὰ καὶ δαπανᾷ τὰς οἰκονομίας του, ἐὰν ἔχη. Καὶ ἐὰν ἐπιτύχῃ μικράν τινα αὐξήσιν, τὴν ἀγοράζει πολὺ ἀκριβὰ καὶ πάντοτε δὲν τὴν διατηρεῖ.

Διδάσκαλος.—Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν ὅτι ὁ ἐργοστασιάρχης δὲν ἐργάζεται διὰ νὰ εὐχαριστηθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ πωλήσῃ. Ὁ ἀγοραστὴς ἢ ὁ καταναλωτὴς, ἀφ' ἐτέρου, δὲν ἀγοράζει διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν πωλητὴν, ἀλλὰ διότι ἐπιθυμεῖ νὰ προμηθευθῇ τὸ προσφερόμενον ἐμπόρευμα. Τὸ ἀγοράζει λοιπὸν εἰς τὴν δεῖνα τιμὴν, ὅχι ὅμως καὶ εἰς τὴν δεῖνα. Ἐὰν δὲν συγκατανεύῃ νὰ πληρώσῃ τιμὴν τινα, ὁ πωλητὴς σπανίως δύναται νὰ τὸν ἀναγκάσῃ, ἐνῶ ὁ καταναλωτὴς σχεδὸν πάντοτε κατορθώνει τὸν πωλητὴν νὰ ἐκπέσῃ τὴν τιμὴν. Κατὰ συνέπειαν, ὁ ἐργοστασιάρχης μὴ δυνάμενος νὰ ὑψώσῃ ὅσον θέλει τὴν τιμὴν τοῦ ἐμπορεύματος, δὲν δύναται ἐπίσης καὶ νὰ ὑψώσῃ πάντοτε τὰ ἡμερομίσθια.

Καλοτύχης.—Προτιμᾷ μᾶλλον νὰ κλείσῃ τὸ κατάστημά του παρὰ νὰ ἐργάζεται μετ' ἐπιβίωσιν.

Ἀλέξανδρος.—Ἄλλ' ἐὰν ὁ ἐργάτης δὲν κερδίξῃ ἀρκετὰ διὰ νὰ ζήσῃ;

Καλοτύχης.—Ὅλοι οἱ ἐργάται δὲν ἔχουν ἀρκετοὺς μισθοὺς, τοῦτο εἶναι ἀληθές· πολλάκις ὅμως καὶ ἀκηροὶ τινες δὲν ἐργάζονται ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι δὲν κερδίζουν ἀρκετὰ.

Γέρω-Πέτρος.—Καὶ αἱ ἀνωφελεῖς δαπάναι;

Διδάσκαλος.—Πρέπει νὰ εἰξεύρῃ τις νὰ ζῇ μετ' οἰκονομίαν, ἐὰν δὲν δύναται νὰ ἀλλάξῃ ἐπάγγελμα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, μόνον ἐκ τῆς πρῶτου, τῆς ποσότητος καὶ ποιότητος τῆς κατασκευαζομένης ἐργασίας ὀφείλει νὰ περιμένῃ σπουδαίαν βελτίωσιν καὶ διαρκῆ ἐν τῇ θέσει του ἑκαστος.

Ὁ συνεταιρισμὸς ἢ ἡ συνεργασία.

Ἀλέξανδρος.—Δὲν πιστεύετε λοιπὸν εἰς τὴν συνεργασίαν;

Διδάσκαλος.—Πιστεύω μόνον ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ θρησκευτικὰ πράγματα· ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ λοιπὰ, φίλε μου, ἐπιθυμῶ νὰ μαρθάρω· παρατηρῶ λοιπὸν τὰ πράγματα καὶ ἀποταμιεύω τὴν πείραν.

Παραδείγματός χάριν, ὅταν θέλω νὰ μάθω

ἐὰν ἦναι ἀληθές ὅτι καίεται τις ἐγγιζῶν τὸ πῦρ, πλησιάζω τὸν δάκτυλον· ἐὰν θέλω νὰ μάθω ἂν ἦναι προτιμότερον τὰ γεώμηλα νὰ φυτεύωνται ἀκέραια ἢ εἰς τεμάχια, φυτεύω καὶ κατὰ τοὺς δύο τρόπους καὶ συγκρίνω τὰ προϊόντα.

Τὸ αὐτὸ θὰ πράξω καὶ διὰ τὴν συνεργασίαν. Θὰ κρίνω ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων.

Πέτρος.—Τί εἶναι ἡ συνεργασία;

Διδάσκαλος.—Ἡ συνεργασία σημαίνει συνεταιρισμὸν. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι συμβουλευόντες τὴν συνεργασίαν. Νομίζουν ὅτι οἱ ἐργάται συνεταιριζόμενοι μεταξὺ των, ἀντὶ νὰ ἐργάζονται διὰ λογαριασμὸν ἐργολάβου τινος, θὰ ἐκέρδιζον περισσότερα καὶ θὰ ἦσαν εὐτυχέστεροι.

Γέρω-Πέτρος.—Ἐὰν ἡ βροχὴ καὶ ὁ καλὸς καιρὸς δὲν ἐρχονται ὅταν πρέπη, ἡ συνεργασία θὰ ὠριμάσῃ τὰς δώδεκας; Ὅταν γείνη πόλεμος, μήπως ἡ συνεργασία ἐμποδίζει τὴν πυρκαϊάν τῆς οἰκίας;

Ἀλέξανδρος.—Εἰξεύρω ὅτι εἶσαι κατὰ τῆς συνεργασίας.

Γέρω-Πέτρος.—Μήπως σὺ εἶσαι ὑπὲρ αὐτῆς; Ὅμιλεῖς μόνον, ἀλλὰ δὲν λαμβάνεις μέρος εἰς συνεργατικὴν τινα ἐταιρίαν. Ὑπάρχουσι πολλοὶ ἄνθρωποι ὅπως σὺ, οἱ ὁποῖοι συμβουλευοῦν εἰς τοὺς ἄλλους ὅ,τι δὲν θέλουσι νὰ πράξουν οἱ ἴδιοι.

Ἀλέξανδρος.—Διότι δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ λάβω μέρος.

Διδάσκαλος.—Εἶμαι ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἀκολουθοῦν εὐχαρίστως τὸ λόγιον τοῦ Εὐαγγελίου: «Πάντα ἐξετάζετε τὸ καλὸν κατέχετε.» Ὡστε δὲν θέλω νὰ ὀμιλήσω περὶ τῆς συνεργασίας πρὶν γείνῃσιν πολλοὶ ἐπ' αὐτῆς δοκιμαί. Ὅλιγοι ἐπέτυχον καὶ πολλοὶ ἀπέτυχον. Οὐχ ἤττον, ἴσως εἶναι ἀκόμη πολὺ ἐνωρὶς διὰ νὰ κρίνῃ τις· ἐὰν ὅμως θέλετε, σᾶς λέγω τὰς ἐπὶ τούτῳ σκέψεις μου.

Ὁλοι.—Ναί, ναί, νὰ μᾶς τὰς εἰπῆτε.

Διδάσκαλος.—Πρῶτον, ἐκέφθην ὅτι συνεταιρίζεται τις διὰ νὰ κάμῃ μόνον τὰ πράγματα ἐκεῖνα ἅτινα μόνος του δὲν δύναται νὰ κατασκευάσῃ. Ἐὰν μόνος μου δύναμαι νὰ κατασκευάσω τι ὅπερ θὰ μ' ἀποφέρῃ ὃ δρ. δὲν θὰ συνεταιρισθῶ μετ' ἄλλου διὰ νὰ μοιρασθῶ τὰς ὃ ταύτας δραχμάς.

Ὁ συνεταιρισμὸς λοιπὸν προέρχεται ἐξ ἀνάγκης· εἴτε διότι δὲν ἔχει τις ἀρκετὰ χρήματα, εἴτε διότι δὲν ἦναι ἀρκετὰ ἰσχυρὸς, ἢ ἰκανὸς διὰ νὰ κατασκευάσῃ ἔργον τι μόνος του.

Οὐδεὶς ἀγαπᾷ τὸν συνεταιρισμὸν, διότι οἱ σύντροφοι εἶναι συγχρόνως καὶ κύριοι.

Ἐπειτα, ἐν τῷ συνεταιρισμῷ πολλάκις ἕκαστος θέλει καὶ νὰ διευθύνῃ, καὶ δὲν κατορθοῦται πάντοτε ἡ συνενόησις· βεβαίως εἰς πρέπει νὰ διευθύνῃ, ἀλλ' οὗτος πρέπει νὰ εἰξεύρῃ νὰ διευθύνῃ, νὰ κατασκευάσῃ καὶ νὰ πωλῇ.

Τέλος, εἰς τὰς ἐταιρίας ταύτας παραδέχον-